

[REDACTED]

Van: Erfgoed Zeeland - Advies Archeologie <[REDACTED]@erfgoedzeeland.nl>
Verzonden: donderdag 21 maart 2024 11:04
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Archeologisch onderzoek Schuitweg 's-Gravenpolder
Bijlagen: Borsele 's-Gravenpolder West Advies archeologie nav BO.pdf

Hoi [REDACTED],

Naar aanleiding van ons overleg van net stuur ik je hierbij zoals afgesproken een aantal zaken. en wat aanvullende informatie.

- De eerste vraag die we ons stelden was hoe groot het gebied langs de Schuitweg is waar in 2024 aanvullende boringen waren uitgevoerd. Dit omdat we wilden weten of er nu voldoende archeologisch onderzocht was om ook een eventuele ontwikkeling aan de zuidkant van dit gebied ook mogelijk te maken. Het antwoord hierop is ja, er is voldoende onderzocht. Er zijn nu 4 boringen gezet in een gebied van iets minder dan ½ ha groot. Daarmee voldoen we aan de landelijke en provinciale richtlijnen.
- In de bijlage bij deze mail vindt je het advies dat mijn collega [REDACTED] vorig jaar heeft opgesteld voor de schuitweg. In dat advies is ook de oranje vlek in de noordoosthoek beschreven/benoemd waarover we het hebben gehad in verband met eventueel vervolgonderzoek in het kader van de ontwikkeling door een ontwikkelaar. Zij geeft in dat advies aan dat er geen aanvullend onderzoek naar deze eventuele resten noodzakelijk is.
- Tot slot ben ik voor deze locatie nagegaan wat de vindplaatsen inhouden die langs de noord en zuidrand zijn aangegeven in ons beleid en het onderzoek. Het gaat om de archeologische vindplaatsen die in het archeologiebeleid. Het gaat om de vindplaatsen 11 en 12. In beide gevallen zijn het sporen van bewoning/erven uit de Late middeleeuwen/nieuwe tijd die zich vrijwel direct onder het maaiveld bevinden. Als daar een ontwikkeling gepland wordt die de bodem dieper verstoort dan de onderkant van de bouwvoor dan zullen aanvullende archeologische maatregelen noodzakelijk zijn.

Ik neem aan dat ik hiermee voor deze locatie al je vragen heb beantwoord. Mocht dat niet zo zijn dan kun je altijd contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
adviseur archeologie Gemeente Borsele, Goes,
Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal en Tholen

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@erfgoedzeeland.nl](mailto:[REDACTED]@erfgoedzeeland.nl)

Werkdagen: ma. di. wo. do.

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@Borsele.nl>
Verzonden: donderdag 14 maart 2024 13:57
Aan: Erfgoed Zeeland - Advies Archeologie <[REDACTED]@erfgoedzeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@Borsele.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@Borsele.nl>
Onderwerp: Archeologisch onderzoek Schuitweg 's-Gravenpolder

Opgelet: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij je de afzender kent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo [REDACTED],

Op gronden aan/nabij de Schuitweg in 's-Gravenpolder gaan mogelijk wat ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. In dat kader heb ik wat vragen aan jou met betrekking tot archeologie.

Achtergrondinformatie

In 2008 heeft er een bureauonderzoek voor het gebied plaatsgevonden (zie bijlage "Bijlage 6 Bureauonderzoek ..." bij deze mail). Momenteel loopt er een ruimtelijke procedure voor het realiseren van flexwoningen aan de Schuitweg. In dat kader heeft er voor de betrokken gronden (als aanvulling op het onderzoek uit 2008) een inventariserend veldonderzoek plaatsgevonden. Zie bijlage "Bijlage 7 Inventariserend veldonderzoek ...". Nu gaan we van start met de verdere planvorming voor het totale gebied. Zie de bijlage "Schetsverkaveling Schuitweg 's-Gravenpolder" voor een impressie van de totaalontwikkeling. De beoogde ontwikkeling bestaat uit een aantal onderdelen/fasen. Per onderdeel heb ik vragen met betrekking tot archeologie.

Onderdeel 1: Sanering bestaande bedrijfsbebouwing en realisatie woningbouw met parkeerruimte

Het gaat hier om de gronden direct ten zuiden van de locatie van de flexwoningen (en ten oosten van de Schuitweg).

Vraag: Moet hiervoor (gelijk aan wat heeft plaatsgevonden voor de locatie van de flexwoningen) een Inventariseren veldonderzoek archeologie gaan plaatsvinden?

Onderdeel 2: Realisatie woningen aan de westzijde van de Schuitweg (gronden thans nog onbebouwd)

Vragen: Kan hiervoor volstaan worden met het onderzoek uit 2008? Zo ja, is dan de conclusie juist dat archeologie geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling? Wat als er nog meer woningbouwkavels komen ten noorden van de kavels die nu ingetekend zijn (direct aan de Schuitweg/tegenover de flexwoningen)? Op afbeelding 18 in het rapport uit 2008 hebben deze gronden een oranje markering (zone waarbinnen archeologische waarden kunnen worden aangetroffen). In de tekst staat echter dat vervolgonderzoek voor deze gronden niet aanbevolen wordt. Onderschrijf jij die conclusie?

Onderdeel 3: Realisatie 'dorpsbos'/groengebied

In het verleden was de toekomstige woningbouwuitbreiding van het dorp hier gepland, maar de plannen zijn gewijzigd. Behalve voorgenomen woningbouwkavels is het idee nu dat het huidige landbouwperceel (tot aan de Polderweg) wordt ingericht als 'dorpsbos'/groengebied. Delen van het gebied kennen in ons archeologiebeleid de verwachtingswaarde "terreinen van archeologische waarde". Zie bijlage "archeologische verwachting Schuitweg". Vragen: Kan ook voor dit onderdeel teruggevallen worden op het rapport uit 2008? Zo ja, hoe moeten we hier omgaan met de oranje en rood gemarkeerde gronden? Is hier vervolgonderzoek nodig of gelden er gelet op de archeologie waarde eisen voor de inrichting/planvorming voor het gebied?

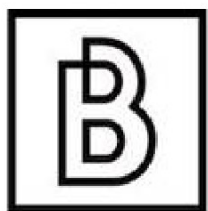
Tot slot

Hopelijk zijn mijn vragen helder. Zo niet, dan hoor ik het graag. Ben jij volgende week donderdag hier op het gemeentehuis? Zo ja, dan kunnen we het er misschien even over hebben.

Bij voorbaat dank voor jouw antwoorden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

gemeente
BORSELE

Bezoekadres	Stenevate 10, 4451 KB Heinkenszand
Postadres	Postbus 1, 4450 AA Heinkenszand
Telefoon	0113 - 23 83 83
Email	info@borsele.nl
Internet	www.borsele.nl
X (voorheen Twitter)	@gemeenteborsele

Denkt u aan het milieu voordat u deze e-mail print?

Dossier/Project: 's-Gravenpolder-west, 's-Gravenpolder (gemeente Borsele)
Datum: 28-03-2023
Naam adviseur: [REDACTED]
Verzonden aan: Gemeente Borsele
Bijlage: -
Titel document: Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwplan 's-Gravenpolder-west, 's-Gravenpolder, Gemeente Borsele

Planvorming

Gemeente Borsele is van zins medewerking te verlenen aan de realisatie van flexwoningen aan de Schuitweg te 's-Gravenpolder. Binnen 'Bestemmingplan Kern 's-Gravenpolder' (2013) is voor het plangebied een archeologische dubbelbestemming Waarde Archeologie-2 van toepassing. Hiervoor geldt dat, indien sprake is van een bestemmingsplanwijziging, of bij voorziene verstoringen groter dan 250m² en dieper dan 40cm beneden het huidige maaiveld, in het kader van de aanvraag tot Omgevingsvergunning aanvullende archeologische gegevens aangeleverd dienen te worden. De voorgenomen werkzaamheden beslaan een oppervlakte van ca. 1.200 m².

Voor het Bouwplan 's-Gravenpolder-west, waar het huidig plangebied deel van uitmaakt, is reeds in 2008 een archeologisch bureauonderzoek en een Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-Overig, verkennend) uitgevoerd. Het archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd om een voor het plangebied gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. Het verkennend booronderzoek diende om deze verwachtingen te toetsen. Tevens heeft oppervlaktekartering plaatsgevonden.

Resultaten

Over het gehele Bouwplan 's-Gravenpolder-west (6,5 ha. groot) zijn 64 boringen met een maximale tussenliggende afstand van 40 cm. gezet. Van belang voor de huidige ontwikkeling is dat juist ter hoogte van het plangebied Schuitweg geen boringen gezet konden worden in verband met het ontbreken van een betredingstoestemming. Ook op andere locaties binnen het Bouwplan 's-Gravenpolder-west bleken boringen niet mogelijk, dit heeft echter geen betrekking op het huidige plangebied.

De uitgevoerde boringen die het dichtst bij het huidig plangebied gelegen zijn betreffen (van zuid naar noord) boringen nrs. 61, 66 en 70. In deze boringen is in de bouwvoor los materiaal in de vorm van puinbrokjes en kiezels aangetroffen. In boring 69 (ten westen van boring 70) is in de bouwvoor ook baksteen-puin aangetroffen. Beneden de bouwvoor zijn allereerst afzettingen van het Laagpakket van Walcheren aangetroffen, bestaande uit zand- en kleilagen al dan niet met schelpmateriaal. Het Hollandveen is aangetroffen vanaf 1,70/1,55/1,40 m. –Mv. Op verschillende plaatsen binnen het Bouwplan 's-Gravenpolder-west is geoxideerd veen aangetroffen. Binnen één van deze locaties bevatte het Hollandveen houtskoolspikkels, wat een archeologische indicator kan zijn. Dit betroffen echter geen boringen direct nabij het plangebied Schuitweg. Afzettingen van het Laagpakket van Wormer komen voor vanaf 2,55/2,30/2,15 m. –Mv.

De aangetroffen puinbrokjes en baksteenpuin in boringen 69 en 70 (welke zijn gezet aan de overzijde van de Schuitweg ter hoogte van de noordelijke helft van perceel AG1863 van huidig plangebied Schuitweg) zijn gerelateerd aan sporen

uit de Nieuwe Tijd, t.w. uit historische bronnen bekende boerderijen. Mogelijk strekken eventuele sporen zich uit over de noordelijke helft van perceel AG1863 van huidig plangebied Schuitweg. Aan archeologische resten van boerderijen uit de Nieuwe Tijd wordt over het algemeen geen hoge waarde verbonden, waardoor aanvullend archeologisch onderzoek voor het gebied ter hoogte van boringen 69 en 70 niet noodzakelijk wordt geacht. Overige archeologische indicatoren in de boringen grenzend aan plangebied Schuitweg zijn niet aangetroffen. De oppervlaktekartering heeft op verschillende locaties, echter niet specifiek nabij plangebied Schuitweg, materiaal uit de late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd opgeleverd.

Voor het plangebied Schuitweg is de kans aanzienlijk dat een archeologische verwachting Nieuwe Tijd gesteld kan worden. Het is echter niet mogelijk geweest om deze hypothese te testen middels het zetten van boringen. Binnen het grotere onderzoeksgebied Bouwplan 's-Gravenpolder-west zijn verder ook Middeleeuwse resten aangetroffen, en is tevens veraard Hollandveen aangetroffen. Hoewel de algemene archeologische verwachting voor plangebied Schuitweg op basis van de beschikbare gegevens niet als heel hoog kan worden aangemerkt, verdient het de aanbeveling om ter hoogte van het plangebied alsnog de boringen uit te laten voeren die eerder niet mogelijk waren. Een aanvullend booronderzoek kan uitsluitel geven t.a.v. de archeologische verwachting, en eventueel oponthoud wegens toevalsvondsten tijdens de bouwwerkzaamheden voorkomen.

Afb. 18 uit het onderzoeksrapport (Ras 2008). Het huidig plangebied Schuitweg bevindt zich binnen de rode cirkel in de blauwe zone in het noordoostelijke deel van de afbeelding. Ter hoogte van de aangrenzende boring 70, en de ten westen

daarvan gelegen boring 69 zijn indicatoren voor sporen uit de Nieuwe Tijd aangetroffen (in oranje gemarkeerd).

Advies

Op basis van bovengenoemde resultaten wordt geadviseerd voor plangebied Schuitweg een aanvullend booronderzoek uit te vragen, omdat deze ten tijde van het eerdere archeologische veldwerk niet konden worden gezet. Voor de gespecificeerde archeologische verwachting kan gebruik gemaakt worden van het reeds aanwezige onderzoeksrapport. De resultaten uit het aanvullend archeologisch booronderzoek dienen vervolgens opnieuw te worden beoordeeld door de bevoegde overheid.